

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk;
Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R.
Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D.
Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-73814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementenprijs f 10,- per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

Het is genoeg... Ga, keer weder

MEDITATIE

*Het is genoeg, neem nu, HEERE,
mijn ziel...*

Ga, keer weder op uw weg...

1 Koningen 19

Elia was een profeet des Heeren. Hij was door de Heere afgezonderd voor Zijn dienst. Daardoor kon en moest hij spreken in de naam van de HEERE, de God van Israël. Zo kon hij zich voorstellen als staande voor het aangezicht des Heeren. Hij was volledig in Zijn dienst.

Het was een tijd van diep verval. Het waren de dagen van Achab en Izebel. De Baäl-dienst was in ere. Er was geen plaats voor de ware dienst des Heeren. Zelfs de kalveren-dienst kwam op de achtergrond. De Heere kon dit niet ongestraft laten. Hij zou komen met droogte en honger.

Het feit, dat de Heere nog een profeet onder Israël had, wijst er op, dat het volk ondanks de ernstige afwijkingen van Hem nog niet had losgelaten. Hij wilde nog blijven arbeiden onder de tien stammen Israëls.

Elia was een getrouwe getuige. Hij was vervuld met een heilige ijver voor de naam en zaak des Heeren. Hij had de Geest van Christus, Die in Zijn dagen in volkomen getrouwheid gearbeid heeft tot zaliging van zondaren en al Zijn kinderen en knechten van alle tijden bearbeidt en bekwaamt tot vervulling van hun roeping.

De profeet gaat onbeschroomd naar Achab om het oordeel van de droogte aan te zeggen. Hij gaat aan het einde van de regenloze maanden en jaren weer naar Achab zonder enige vrees, hoewel Achab Elia overal gezocht heeft en zijn leven bij Achab dus in gevaar was. Hij spreekt en handelt op de Karmel als een dienstknecht des Heeren in alle getrouwheid. Hij is het volk ten zegen. Hij brengt het tot de erkenning, dat de HEERE de God van Israël is en bevrijdt van de Baäl-profeten. Hij worstelt in het gebed en smeekt om regen en de Heere geeft regen en daarmee wordt de weg geopend tot wegneming van honger en gebrek. De Heere heeft Zijn knecht gesterkt en Zijn volk, ondanks alles, toch willen zegenen.

De dagen van Achab zijn er altijd geweest. Die begonnen al bij de val en waren er vóór de zondvloed. Die waren er in de dagen van Christus. Die zijn er nu. Er is ook in onze dagen haast geen plaats meer voor de Heere en voor Zijn kinderen. Er is in de wereld en in de kerk zonde en werelddienst. Dat komt in alles openbaar.

Gods kinderen en Gods knechten hebben echter een roeping om op de plaats, waar de Heere hen gesteld heeft, te arbeiden. Het feit, dat ze er nog zijn, wijst er op, dat de Heere Zich nog niet helemaal teruggetrokken heeft. Wel toornst Hij. De oordelen zijn er ook nu. Het blijkt uit alles. Ook uit de blindheid, uit de verharding van velen onder de waarheid van Gods Woord en uit zoveel meer.

Elia krijgt een dreigement van Izebel te horen. Zij zal hem uit de weg ruimen. Alsof zij daartoe bij machte is! Alsof de Heere Elia niet beschutten en beschermen kan! De profeet hoefde helemaal niet te vrezen. Hij kon zich veilig aan de zorg des Heeren overgeven. Net hij in de jaren, die achterliggen, gedaan had. De Heere had altijd over Elia gewaakt. Deze had alle reden om aan de Heere vast te houden en getrouw op zijn post te blijven. Zo heeft Christus ook gedaan. En onder veel meer dreiging en nood.

De profeet doet dit echter niet. Hij hoort het dreigement, verliest zijn vertrouwen op de Heere, wordt met grote vrees bezet en gaat op de vlucht. Hij is echt een mens van gelijke bewegingen als wij. De vuurprofeet komt hier in zijn zwakheid openbaar. Hij heeft hier niets van de Geest van Christus. Hij doet denken aan Petrus, die voor een dienstmaagd Jezus verloochende. Het is een lange en vermoeiende reis helemaal naar het zuiden van Juda. Elia komt afgemat en moedeloos in aan. Daar laat hij zijn knecht achter. Zelf trekt hij nog een dagreis verder de woestijn in, om op een eenzame plaats te sterven. Dat begeert hij. Hij spreekt het uit in zijn gebed tot God: het is genoeg, neem nu, HEERE, mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen. Hij vindt, dat hij lang genoeg in de strijd verkeerd heeft. De Heere moet er maar een eind aan maken. Hij legt zich onder een jeneverboom neer en valt vermoeid in slaap. Gods kinderen en knechten kunnen daar hun beeld in zien. Elia is als zij, zij zijn als hij. Ze zijn zo gemakkelijk hun afhankelijkheid en hun vertrouwen op de Heere kwijt. Ze gaan zo gemakkelijk eigen wegen. Ze ontvluchten de moeilijkheden. Ze luisteren naar de dreigementen van de Izebels, die er ook nu in overvloed zijn. Ze worden bezet met vrees. Ze zien op de omstandigheden. Ze letten op de tegenstand. Ze gaan er vandoor. Ze zoeken elders rust. Ze zijn de strijd moe.

Elia blijft Gods knecht. Ook nu hij van zijn post gevlucht is. De Heere denkt aan Elia. Hij wil hem sterken. Hij zendt een engel. Elia heeft Israël prijsgegeven, maar de Heere heeft dat nog niet gedaan. De engel komt. Hij wekt Elia op. Hij nodigt hem uit op te staan en te eten en te drinken. Tot twee keer toe. Hij rust niet voordat Elia verzadigd en gesterkt is door spijs en drank, door de bereid. Elia kan zijn weg vervolgen. Hij gaat niet terug naar Israël, maar hij begeeft zich in de richting van de Horeb. Daar komt hij na veertig dagen aan. Elia heeft zonder eten en drinken zijn doel kunnen bereiken.

De profeet is nog even neerslachtig als ten zuiden van Berseba. Hij gaat er gebukt onder dat hij vruchteloos gearbeid heeft onder het volk, dat de Heere verlaten heeft. Hij voelt zich eenzaam en verlaten. Hij is nog bezet met de vrees, dat men zoekt zijn ziel van hem te nemen. Hij heeft het er moeilijk mee. Hij ziet geen enkel lichtpunt meer. Wat blijft er anders voor hem over dan om te sterven!

VAN DE ADMINISTRATIE

Schreven wij de vorige week, dat wellicht verrassingen in het eerstvolgende nummer konden worden vermeld, is werkelijkheid geworden na de gehouden Ontmoetingsdag in Dordrecht. Het ligt niet op onze weg nu over deze dag een uitvoerig verslag te geven, dat kunt u vinden op een andere plaats in ons blad. Alleen deze opmerking, het is een bijzondere dag geworden, wat ons mede gebleken is uit de vele reacties die wij hoorden. Op zo'n grote belangstelling hadden wij niet durven rekenen. Het ruime kerkgebouw (1000 zitplaatsen) was 's-morgens bijna vol, terwijl des namiddags nog stoelen moesten worden bijgezet. Het deed ons goed dat zoveel jeugd aanwezig was, die met ons geluisterd hebben met onverdeelde aandacht. Mogen wij volstaan met hetgeen wij lezen in Pred. 12 vs : 13. Van alles, wat gehoord is, is het einde van de zaak. Vrees God en houd Zijne geboden, want dit betaamt alle mensen. Als dat de vrucht mag zijn van deze derde Ontmoetingsdag, zal het eeuwigheidsvrucht afwerpen, en ons onderling nauwer aan elkander hebben verbonden, om gezamenlijk onder biddend opzien tot den Heere, de aloude Gereformeerde beginselen te blijven handhaven te midden van de tijd waarin wij leven. Naast een 12-tal nieuwe abonnees op ons blad, konden ook een 15-tal abonnees op de preken-serie van Recht en Genade worden genoteerd. En de Collecte? Verrassend was de opbrengst, het grote bedrag van f 6.074,60 mogen wij doorgeven. Naast den alle gevers(sters) hartelijk dank voor deze grote offervaardigheid.

Opnieuw is gebleken dat ons blad in deze verwarde tijd in een grote behoefte voorziet, en men gaarne financieel de uitgave van Bewaar het Pand wil steunen. Laat deze derde Ontmoetingsdag ons tevens opgewekt hebben om een ieder op zijn wijze, de verbreiding van ons blad te bevorderen, daarom bij de voortduur van harte aanbevolen.

Administratie-adres: Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, gironummer 70.43.50 t.n.v. Admin. Bewaar het Pand.
v. d. L.

Als Christus hem niet had vastgehouden, zou Elia tot wanhoop verzonken zijn. Hij heeft Zelf in alle getrouwheid gearbeid en steeds Zijn kracht gevonden in de en gestreden met het Woord der Waarheid bij alle aanvallen van de boze. Hij bidt voor Elia. Hij bidt voor het volk. Hij bidt voor Zijn kinderen en knechten. Anders zouden zij allemaal omkomen. Hij sterkt hen door de kracht van Zijn Woord en Geest. Zo trekken ze voort. Maar de strijd blijft.

De Heere komt opnieuw tot Elia. Hij onder-vraagt hem, geeft hem gelegenheid zijn hart voor Hem uit te storten en met al zijn moeilijkheden voor de dag te komen. Elia maakt er gebruik van. Hij houdt niets achter. Dan is het tijd voor de Heere om Zijn knecht te onderwijzen en opnieuw aan te gorden. Hij gaat spreken door de stormwind, door aardbeving en door vuur. Hij komt tot Elia in het suizen van een zachte stilte. Daardoor vervult de Heere zijn hart en neemt Hij alle vrees weg. Zo kan Elia weer naar de Heere luisteren en ook doen wat de Heere zegt.

De Heere houdt Israël nog vast, hoe zwaar, hoe menigmaal het ook gezondigd heeft. Hij wil Elia nog laten arbeiden, Hij wil zelfs nog na Elia onder Israël een profeet geven. Hij beveelt Elia terug te keren en Hazaël te zalven tot koning over Syrië, Jehu tot koning over Israël en Elisa tot profeet in zijn plaats. Hij spreekt van oordeel en van zegen.

En om nu nog een woord van troost daaraan toe te voegen zegt de Heere tot Zijn knecht:

Ook heb Ik in Israël doen overblijven zeven duizend, alle knieën, die zich niet gebogen hebben voor Baäl, en alle mond, die hem niet gekust heeft. Elia is **niet** alleen overgebleven. De Heere heeft er voor gezorgd, dat er nog zeven duizend zijn onder **het** afgodische volk. En Hij zal er voor zorgen, dat die zeven **duizend er altijd zullen blijven**. Zo kunnen we dit woord **ook** lezen. Het **werk des Heeren** zal doorgaan, ondanks alle afval van **de Heere**. Daarvoor wil Hij Zijn profeten gebruiken.

Elia gaat. Hij wil gehoorzamen. Hij is gesterkt. Hij is weer knecht des Heeren. Hij handelt nu in de Geest en kracht van **Christus**, het volk ten zegen. Hij mag nu zien op **het** overblijfsel naar de verkiezing der genade, dat er is en ook blijven zal.

Gods kinderen en knechten moeten arbeiden, waar de Heere hun een plaats geeft. Het lijkt hopeloos. Maar de Heere sterkt. Hij heeft onder de massa afgodendienaars, wereldlingen, geesteloze mensen nog zeven duizend. Er zullen er nog toegebracht worden. De Heere bekrachtigt de Zijnen. Zo kunnen ze hun plaats innemen en nog tot zegen zijn tot bekering van zondaren, tot verheerlijking van Gods Naam. Als ze dat mogen zien gaan ze als Elia met een gewillig hart.

N.B. Dit is de vrije weergave van het openingswoord van de Ontmoetingsdag te Dordrecht op 8 april 1972.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

24

Scherp werd het optreden van Majoor Ongeloof tegenover de kapiteins van Koning El-Schaddai in het openbaar veroordeeld door de heer Verstand. Daar het de toekomst van de gehele stad gold mocht dat in geen geval bedekt blijven.

In de eerste plaats betrof dat zoals u weet zijn eigenmachtig optreden daar Mensziel in deze niet geraadpleegd werd, om haar **des** te dieper weg te drukken in de verschrikkelijke duisternis van Diabolus.

Ten tweede kwam de Majoor bedriegelijk als hij **is**, vredesvoorwaarden aan de kapiteins **voor te stellen die zij geenszins konden inwilligen**, tenzij zij tevreden zouden zijn **zo** El-Schaddai **alleen** Prins **in** naam werd. En Mensziel onderwijl het recht zou hebben **in** alle boosheid en ijdelheid voort te leven. **Zo** dat metterdaad **in** werkelijkheid Diabolus koning zou blijven en de Ander alleen **Koning** in naam worden.

En ten derde, **zo sprak de heer Verstand**, „hebt gij nadat de kapiteins ons gehoord hadden op wat condities zij ons in genade wilden aannemen, gij zelf met uw ongezouten, goddeloze en ontijdige redenen alles weder vernietigd.” Het doet **ons** weldadig **aan**, dat de heer Verstand zonder **schroom de goddeloze praktijk** van de oude Majoor aan het licht kwam te brengen. Voor de stad is het een eerste vereiste te weten waar zij aan toe is met het geredeneer van Ongeloof.

Dit horende, riep Ongeloof luidkeels uit: „Verraad! verraad! Te wapen! Te wapen; gij allen die vertrouwde vrienden van Diabolus zijt in Mensziel.”

Daar de Majoor Ongeloof alles haat **wat** recht en redelijk is nam hij zijn toevlucht tot het leger van Diabolus. In de verdenkingen van **het** ongeloof ontmoet u altijd de bestrijdingen van Diabolus.

Waarop Verstand echter en terecht repliceerde: „Mijnheer, gij **moogt mijn** woorden niet zulk **een** zin geven, als 't u blijft.” „Echter houd ik mij verzekerd, **dat de kapiteins van** zulk een hoge Heer als El-Schaddai een geheel andere behandeling verdienen. En niet wij maar gij zijt met **uw** dubbelhartigheid de oorzaak van het muiten in de stad tegen u.”

Daarop begon de oude Registreerder, de heer Consciëntie, te spreken, zeggende: „Mijnheer, gij **behoeft dus niet te smalen op hetgeen** mijnheer Verstand heeft gezegd. Het is **blijkbaar** dat hij de **waarheid heeft gesproken** en dat ge een **vijand van Mensziel zijt**. Wees

derhalve overtuigd van de boosheid uwer stoute en vermetele taal en de droefheid die gij de kapiteins hebt aangedaan. Ja ook van de schade **die** gij daarmede **aan** Mensziel hebt berokkend. Hadt gij de voorwaarden niet afgewezen doch aan onze behandeling overgelaten, dan zou dat in het belang van Mensziel **geweest zijn**.”

Brutaalweg werd hierop door Ongeloof geantwoord: „Mijnheer, zo ik het leve, zal ik deze boodschap van u aan Diabolus doen en van hem zult ge wel een antwoord op uw woorden bekomen. Inmiddels zullen **wij** het goede voor de stad zoeken en u **niet raad komen vragen**.” En **begrijpelijk, want** Ongeloof heeft **maar één raadsman en dat is Diabolus**.

„Mijnheer,” zeide Verstand, „gij en uw Prins zijt beiden vreemdelingen in Mensziel en geen ingeborenen. En daarom wordt in deze situatie de stad door u in elk opzicht verwaarloosd. Als gij ons in grote zwaarigheid en engte gebracht hebt dan neemt gij als het u te benauwd wordt de vlucht. Misschien zet ge ons dan wel in brand en loopt ge in de rook of bij het licht van de vlammen heen om ons aan de grootste ellende prijs te geven.”

Gehoord hebbende van deze oproerigheid kwamen de heren Wil, Vooroordeel en Kwaderust, benevens verscheidene nieuwgemaakte Raadsleden, schepenen van de muren en stadspoorten af om handelend op te treden. Maar daarop begon ieder zijn eigen taal te spreken zodat er niets met onderscheid gehoord kon worden. Maar eindelijk kreeg de oude vos Ongeloof met een zekere handigheid weer de aandacht en sprak: „Hier is een stel onrustige geesten die de stad in alle daden van rebellie tegen onze Prins ophitsen.” En met nog wat valse beschuldigingen wist hij de oproerige stad wel te stillen. Met het gevolg dat de heer Verstand en de heer Consciëntie als roervinken en leiders van deze zware oploop in Mensziel opgesloten werden, **om zo** mogelijk in de gevangenis tot bezinning te komen.

Het was niet mogelijk zich te ontworstelen aan het geweld van Majoor Ongeloof. Als het mogelijk geweest was had men de heren Verstand en Consciëntie wel zodanig met lamheid geslagen zodat hun stem die sprak ten gunste van de kapiteins van El-Schaddai nooit weer gehoord zou zijn geworden.

Nee, in geen geval, hoe goed ook bedoeld, met de hulp **van** al de redelijkheid **door** de heer Verstand naar voren gebracht en het pleiten van de heer Consciëntie voor het recht der **zaak** dat de stad een verbond zou sluiten met de kapiteins **van** El-Schaddai, **was** Mensziel niet te redden.

Met allerlei bedrieglijke redevoering kwamen de lieden **van** Diabolus' partij **zich** met steeds **meer beslistheid aan hem te verbinden**. 'k Wou, zo sprak hij toen, „dat gij zo onwillig waart om mij te verlaten, als ik ben om u te verlaten.” En **dat** werd **beaamd** als zijnde in **aller belang**.

De kapiteins nochtans, wetende wat hun Koning wel kon doen, lieten zich daarom het hart niet ontvallen. Zij zonden derhalve een nadere sommatie, één die **scherper** en ernstiger **was** dan de naastvoorgaande. **Maar** hoe vaker die van Mensziel een aanmaning kregen om zich met El-Schaddai te laten verzoenen, hoe **verder zij** zich van Hem kwamen af te wenden.

„Maar gelijk **zij** henlieden riepen, **also** gingen zij van hun aangezicht weg.” Met een **Goddelijke opdracht kwamen de profeten tot het** afkerige volk tot Hem, weder te keren om te wandelen in Zijn wegen. Maar ach, hoe ernstig en welmenend de lokstem ook was, het volk weigerde er gehoor aan te geven. Het **week zelfs steeds verder van de Heere af** om het de profeten te betuigen dat werk niet **langer voort te zetten**.

Het redelijk denken **van** het verstand **en** het richterlijk optreden van de consciëntie werd in Mensziel niet meer gehoord daar de heren Verstand en Consciëntie moesten zwijgen in de gevangenis. Met al de zorg en liefde door de kapiteins aan de stad besteed is 't niet beter maar veel erger geworden. 't Is alsof de stad zo maar onder zal gaan in het oordeel

der verharding. En dat was de echte kapiteins van het leger een oorzaak van smart. Het is geen geringe zaak, maar het **ergste** dat te bedenken is onder al die bearbeiding te sterven in de greep van Diabolus, om eeuwig gepijnigd te worden door de worm die niet sterft. Daarover werd door de kapiteins ernstig nagedacht ten einde te weten wat hun nog te doen stond tot behoud van de eens zo **schone stad Mensziel**.

Nijkerk.

R. Kok

Ontmoetingsdag te Dordrecht

OP 8 APRIL 1972

(1)

De ontmoetingsdag te Dordrecht ligt weer achter ons.

De Heere heeft ons een goede dag gegeven. Hij heeft het welgemaakt. We hebben stof Zijn Naam ootmoedig te erkennen.

Het is opnieuw gebleken, dat zulke dagen onder ons een belangrijke plaats innemen. Er wordt naar uitgezien. Men ontmoet elkaar uit alle oorden van het land als mensen, die bij de waarheid van Gods Woord willen blijven leven. Het blijkt, dat er nog velen in onze kerken zijn, die er behoefte aan hebben gezamenlijk te luisteren naar het Woord des Heeren.

De weersgesteldheid was naar de tijd van het jaar gerekend bijzonder goed. De voorafgaande dagen was het guur en regenachtig geweest, maar op de ontmoetingsdag was het nog wel koud, maar toch bijna de gehele dag droog en zonnig weer. 's Avonds, toen de meesten wel weer thuis geweest zullen zijn, begon het te regenen en te onweren.

De opkomst overtrof alle verwachtingen. Op de eerste ontmoetingsdag te Dordrecht vorig jaar 17 april **was het** kerkgebouw **van** Dordrecht-centrum geheel **gevuld**. Er behoefde **toen echter** haast geen **gebruik gemaakt** te worden van de gaanderijen. Maar deze keer hadden al velen in de morgensamenkomst een plaats moeten zoeken op de gaanderijen. 's Middags was het kerkgebouw beneden en boven tot de laatste plaats toe bezet. Er moesten zelfs nog stoelen bijgezet worden. Naar **schatting waren** er toen ongeveer duizend mensen aanwezig.

Het feit, dat men elkaar ontmoet, doet **al** goed. We zagen weer vele bekenden. Er waren er uit het hoge noorden en uit het verre zuiden. Uit Groningen **waren** er. Die waren 's morgens om half 7 al op reis gegaan. Ook Zeeuws-Vlaanderen ontbrak **niet**. Met bussen vol waren de mensen gekomen uit Scheveningen, Bunschoten/Spakenburg, **Alphen aan den Rijn** en Elburg en omgeving. Mogelijk waren er ook nog wel bussen uit andere plaatsen. Het was een mooi gezicht die vele vrouwen in klederdracht. Trouwens het geheel maakte een stemmige indruk. Zoals we dat vroeger gewoon waren.

Er werd **rustig** geluisterd naar de woorden, die gesproken werden. Er werd op indrukwekkende wijze gezongen. Geen wanklank werd gehoord.

Het deed goed, dat **we** onder de massa die samengekomen was, van alle tijden **aantroffen**. Er **waren** verschillende mensen **van** 80 jaar en ouder, soms **zelfs** van verre gekomen. Ook de jeugd ontbrak niet. Onder de aanwezigen **waren** vele jongens en meisjes, vaders en moeders enz. Daardoor komen zulke ontmoetingsdagen tot hun recht. De **ouderen** hebben de jongeren **nodig** en de jongeren de **ouderen**. Dat kwam in het gesproken woord **naar** voren. En dat **is** inderdaad **zo**. In de gewone samenkomsten **vinden we eveneens de schakering van de leeftijden**. We waren in Dordrecht als één grote familie bij elkaar, met hetzelfde doel opgekomen. Het was een familie-dag. Vele ouders hadden kinderen meegenomen. En grote jongens en meisjes waren uit eigen beweging gekomen. Het is in de loop der jaren voldoende duidelijk geworden, dat ook onze jeugd belangstelling heeft voor **Bewaar het Pand en tot de vrienden en vriendinnen daarvan wil gerekend worden**.

Om half 11 lieten we zingen Ps 84 : 1, 2, 3. We lazen 1 Koningen 19 en gingen voor in gebed. Daarna mochten we de vele aanwezigen van harte welkom heten. We brachten naar voren, dat Ds. Baan, die aanvankelijk een spreekbeurt op deze dag vervullen zou, door ernstige ziekte verhinderd was. Ds. Kok zou in verband met zijn hoge leeftijd pas 's middags ter vergadering komen.

Na enkele mededelingen – over gratis koffie, de collecte, de brochures, de betaling van het abonnementsgeld, de aanmelding als abonné op het blad Bewaar het Pand en/of de preken-serie Van Recht en Genade enz. – spraken we een kort openingswoord in verband met het voorgelezen Schriftgedeelte. In de vorm van een meditatie komt dat in ons blad.

Onder het zingen van Ps 103 : 4 komt Ds. Slagboom in onze plaats op de kansel. Zijn onderwerp was: Mijn Woord bewaard. Dit was ontleend aan de brief aan Filadelfia, Openbaring 3 : 8. Ik weet uw werken; zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten; want gij hebt kleine kracht en gij hebt Mijn woord bewaard, en hebt Mijn naam niet verloochend.

Op de hem eigene wijze sprak hij ons toe. Hij wees er op, dat het bewaren van het Woord is het bewaren van het Woord van Christus lijdzaamheid. Dat is rijk van inhoud en raakt ook het leven van Gods kinderen. We geven hier geen verslag van de rede van Ds. Slagboom. We hopen te zijner tijd wat hij gezegd heeft wat de hoofdzaak betreft in één of andere vorm in ons blad op te kunnen nemen.

Ds. Slagboom liet zingen Ps 119 : 80 en 84 en stond zijn plaats af aan Ds. Tanis. Ondertussen werd er een collecte gehouden.

Ds. Tanis sprak niet naar aanleiding van een bepaald Schriftgedeelte, maar wel geheel in overeenstemming met Gods Woord. Hij zal een samenvatting van wat hij gesproken heeft beschikbaar stellen voor ons blad. Die komt dus in één van de volgende nummers. Daarom volstaan we nu met enkele opmerkingen. Ds. Tanis wees op de verontrusting, die er is. Hij zei, dat voor ons de kern ligt in de prediking en in de pastorale bearbeiding. Hij las een paar citaten voor uit wat zoal op kerkelijk erf verschijnt. Met ontsteltenis luisterden we daarnaar. Hoe misleidend en bedrieglijk. Wat moet er van de kerk terecht komen, wanneer zulke voorlichting gegeven wordt en als waarheid verkondigd wordt. Dat is een evangelie naar, niet voor de mens. Ds. Tanis wees er op, dat de Heere in Zijn Woord de inhoud van de prediking geeft. Hij wekte op het Woord te bestuderen en ook de formuleren van enigheid, die daarop gegrond zijn.

Na het zingen van Ps 68 : 14 en gebed was er Pauze. Het was toen ongeveer half 1.

B.

Naar de katechisatie

116

Het geloof (4)

We moeten het nog hebben over het WONDER-GELOOF. Het is het geloof, dat aan of door ons een wonder zal geschieden.

Paulus geeft de tekening van het wondergeloof in I Kor. 13 : 2: „En al ware het, dat ik al het geloof had, zodat ik bergen verzette en de liefde niet had, zo ware ik niets.”

Daarom moet het wondergeloof worden onderscheiden van het „zaligmakend geloof”. Wel kan het samengaan met het zaligmakend geloof, zoals we zien bij verschillende genezingen door Christus in Zijn omwandeling op aarde. O.a. bij de genezing van het dochttertje van de Kananese vrouw, van de bloedvloeiende vrouw, van de geraakte, van de éne Samaritaan onder die 10 melaatsen. De negen keerden niet terug tot Jezus. Zij hadden genoeg aan het feit, dat zij genezen waren. Maar die éne, en dat nog wel een Samaritaan, keerde tot Zijn Weldoener terug en viel neder aan Zijn Voeten in ootmoedige aanbidding.

Bij die negen openbaarde zich dus duidelijk slechts het wondergeloof.

Dit feit moet dringen tot ernstig zelfonderzoek.

Velen zijn er, die kennelijk van bepaalde uitreddingen en genezingen kunnen spreken, ja, van gebedsverhoringen ten deze. Zij trekken dan hierbij de conclusie, dat zij dus ook bij Gods volk behoren en genade bezitten. Zeker, Gods kinderen weten van bijzondere uitreddingen en gebedsverhoringen. Maar dan is dit het verschil met de zoëven genoemde personen, dat de uitreddingen bij Gods kinderen met drieërlei vrucht zich openbaren, namelijk in: een levende verbinding aan en met de Heere Zelf; een oprechte, hartelijke verootmoediging vóór Hem en een hartelijke begeerte om te wandelen in Zijn wegen, in de vrees van Zijn Naam, tot verheerlijking van Zijn deugden en werk.

Deze vruchten worden gemist bij hen, die alleen een wondergeloof hebben.

We hebben vandaag ook zeer te onderscheiden. In de laatste jaren treden nogal z.g.n. gebedsgenezers op. Denk aan Osborn destijds. Veelal dragen die genezingen een tijdelijk karakter door een zekere suggestie. We denken hierbij ook aan de Lourdes-Roomse Mariadienst.

De PINKSTERGROEPEN zijn het, die teruggrijpen naar de charismata, de bijzondere Geestesgaven, zoals die zich voordeden in de vroeg Christelijke Kerk. Zie I Kor. 12 en 14. Deze bijzondere Geestesgaven waren van betekenis voor de VESTIGING van de Nieuw-Testamentische Kerk. Maar deze charismata verdwenen, nadat de apostelen gestorven waren. Deze bijzondere gaven zijn toen overgegaan op de blijvende ambtelijke gaven. Paulus wees reeds op de gevaren, welke zich voordeden bij die bijzondere gaven, o.a. het spreken in vreemde talen.

In verband met het wondergeloof kunnen we ook wijzen op het geloof in allerlei mascottes, zoals popjes, beertjes, hondjes in auto's. Dit is zuiver bijgeloof en daarom te veroordelen. Men wil dan zogenaamd ongelukken voorkomen.

Wanneer een volk afgeweken is van de zuivere waarheid van Gods Woord, vervalt het in on- en bijgeloof.

Daarom is kennis van de zuivere waarheid, zoals ons God die in Zijn Woord geopenbaard heeft, zo noodzakelijk. „Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is.” Hos. 4 : 6. Hoe noodzakelijk is het dus de dingen wel te onderscheiden, bijzonder wat het geloof aangaat en te onderzoeken, waarin het historisch, tijd-, en wondergeloof zeer te onderscheiden is van het ZALIGMAKEND GELOOF. Want op dit geloof komt 't aan om behouden te worden en om God in Christus waarlijk te kennen. Hierover hopen wij D.V. in onze volgende les te handelen.

Dat we met de dichter van psalm 139 mogen vragen:

„Doorgrond mij o God, en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten; en zie of bij mij een schadelijke weg zij en leid mij op de eeuwige weg.”

Urk.

v. L.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

De laatste keer schreven we over „werken op de rustdag”. We moeten dit nu even laten rusten. En dat nemen jullie ons niet kwalijk natuurlijk. Want waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over, zo luidt een bekend gezegde. In dit geval moet ik echter het woord „mond” vervangen door het woord „schrijfmachine”. Want we hebben zaterdag 8 april onze derde ontmoetingsdag gehad van Vrienden van Bewaar het Pand. Deze dagen blijken in een bepaalde behoefte te voorzien. Want wat eigenlijk niemand onzer had durven denken, is gebeurd. De belangstelling was overweldigend. Des morgens was de Christelijke Gereformeerde kerk van Dordrecht-C. vol en des middags was hij meer dan vol. Stoelen moesten er zelfs nog bijgezet worden. Jongen en ouden waren opgekomen en leverden het bewijs, met ons het Pand nog te

willen bewaren, in deze tijden van diep verval. Wij zouden spreken over: „Het gebed van een oudere – om open ogen van een jongere”. De titel van het onderwerp gaat er van uit dat er op jong en oud gerekend was. Men heeft ons verzocht om datgene wat gezegd is, maar weer een plaats te geven in ons blad „Bewaar het Pand”. Al hebben velen het gehoord, er zijn er natuurlijk nog veel meer, die het niet hebben gehoord en die toch ook wel zouden willen weten wat er te berde gebracht is. We willen proberen om in een samenvatting een en ander jullie mee te delen. Een verslag van het verdere verloop van deze dag zou worden verzorgd door de eindredacteur Ds. G. Blom. Wij laten het daarom rusten. Ons onderwerp was op Gods woord gegrond. Jullie kunnen natuurlijk niet anders verwachten. De tekst was: 2 Kon. 6 : 17: „En Elisa bad en zeide: HEERE, open toch zijne ogen, dat hij zie! En de HEERE opende de ogen des jongens, dat hij zag; en ziet, de berg was vol vurige paarden en wagens, rondom Elisa”. Een drietal gedachten leidde ons.

- A. Zij waren samen in gevaar.
- B. Zij gingen samen in gebed.
- C. Zij werden samen gered.

Het was een zeer donkere tijd waarin Elisa leefde met de jongen, die hem volgde. Joram, de zoon van de goddeloze koning Achab en zijn nog goddelozer vrouw Izebel, regeerde over het tien-stammenrijk. Hij ging in hetzelfde dwaalspoor van zijn ouders voort. De afgodendienst – zonde tegen het eerste gebod – vierde nog steeds hoogtij. De kalveren te Dan en te Bethel waren ook nog steeds in ere. Dat is zonde tegen het tweede gebod. De eerste twee geboden zijn de wortelgeboden van de ganse wet. Zodat het gevolg van het zondigen tegen deze twee geboden was, dat men tegen al de geboden zondigde.

In deze donkere tijd was Elisa nog een lichtende ster aan de hemel. We willen hopen dat de jongen die hem volgde een klein sterretje geweest is. Want het volgen van Elisa z.m. is natuurlijk nog geen bewijs, dat men bekeerd is. Daar getuigt het leven van Gehazi van. Want die volgde ook eens Elisa en gaf de schijn van God te dienen, terwijl de werkelijkheid was, dat hij de Mammon diende. Niettemin mogen we toch blij zijn, dat we deze jongen achter Elisa aan zien komen. Want daar was inderdaad wel moed voor nodig, om tegen de stroom van die tijd in te gaan, voor een jonge man.

De brug vanuit die tijd naar onze tijd te slaan, is niet moeilijk. Want het is ook nu zeer donker. Was het tien-stammenrijk een deel van het O.T. bondsvolk, wij leven in een land waar het N.T. bondsvolk een woning heeft gevonden. Doch men is alom trouweloos afgeweken. De afgoden worden ook nu gediend. En dat niet alleen in de wereld, maar ook in de kerken. Dat zijn de geleerde voorgangers, die niet meer achter het Woord staan, maar ze zijn er vóór gaan staan. Zij zullen zeggen wat men van het Woord vandaag de dag nog geloven kan. En dat is eigenlijk maar heel weinig meer. Want alles wat in strijd is met de wetenschap, wordt als onbetrouwbaar aan de kant gezet, of men zoekt het zo bij te vijlen, dat het in het raam van het z.g.n. wetenschappelijke denken past. De mensen gaan dan naar huis, niet meer met de gedachte: Alzo heeft de Heere gesproken, maar: Alzo heeft die prof. of ds. gezegd. Een mensenwoord legt dan meer gewicht in de schaal, dan des Heeren woord. God heeft dan niet het laatste woord, maar de afgod. Zonde tegen het eerste gebod, ook nu. En dan kerkelijk-officieel. God beware daar onze kerken nog voor. Als ik zeg, dat er op bovengenoemde wijze tegen het eerste gebod wordt gezondigd, dan is daar natuurlijk niet mee gezegd, dat er mensen zijn die ten deze vrij uit zouden gaan. Want ontdekking leert wel anders, nl. dat de afgodendienaar huist in elk hart. Maar dat zijn klanken, die men vandaag al minder te horen krijgt.

Uit het één vloeit het andere voort. Wanneer men het eerste gebod niet meer in acht neemt, of zoekt te nemen, dan komt het tweede ook in discrediet. Want dan gaat men de weg van de eigenwillige godsdienst op. Een ieder kan

dan God dienen zo op zijn eigen wijze. Men behoeft het met Zijn Naam niet meer zo nauw te nemen. En met Zijn dag ook niet. Eén keer naar de kerk, dat is al voldoende. En dan liefst een dienst die met of binnen een uur is afgelopen. Meer mag je toch van de „moderne mens” niet vragen. Je moet hem vooral niet „kopschuw” maken tegen de godsdienst. Want dan raak je hem kwijt. Zo wordt er geredeneerd. Het gezag der ouders is dan ook niet meer in tel. Dat is eigenlijk ouderwets. Het dateert nog uit het patriarchale tijdperk. De jeugd moet zelf haar eigen toekomst bepalen. Nu dat doet ze dan wel ook. Daardoor raakt de eerbied voor het leven steeds meer zoek. Moord op grote schaal kan men al zo ongeveer legaal (wettelijk geregeld) bedrijven. Het woord „abortus”, spreekt voor een ieder die niet achterloopt, boekdelen. En zo zouden we voort kunnen gaan, met als resultaat dat de zonden hemelhoog opstapelen. Gelukkig zijn er ook nu nog mensen, die iets van de Geest hebben, Die in Elisa woonde en werkte. Dat is het overblijfsel naar de verkiezing der genade, dat God Zich altoos zal doen overblijven. Doch al is Sion zeer dun geworden, ook nu zijn er nog jongeren, die achting en eerbied hebben voor het ware leven dat uit God is. Ach neen, we zeggen ook nu niet dat onze jonge mensen daarom bekeerd zijn. Maar we zeggen wel dat we blij zijn als we jonge mensen mogen ontmoeten, die het toch in de wereld niet kunnen vinden, en die b.v. vandaag hier zijn. Mocht het ten deze maar in ons aller hart leven:

Een dag is in Uw huis mij meer
Dan duizend, waar ik U ontbeer.
’k Waar liever in mijns Bondsgodswoning
Een dorpelwachter, dan gewend
Aan de ijdele vreugd in des bozen tent.

Elisa kwam met zijn jongen in gevaar. Want wat is het geval? De koning van Syrië, Benhadad de derde, was voornemens om tegen het bondsvolk ten strijde te trekken. Doch al zijn plannen werden verijdeld. Want steeds, als hij op de voorgenomen plaats aankwam, was Joram hem te glad af. Dat was t.o.v. Joram nog de algemene goedheid Gods, waarin hij, onverdiend, nog delen mocht, wat hij, helaas, niet heeft verstaan.

Benhadad – de heiden – begreep er niets van. Hoe zou hij ook kunnen. Hij dacht dat er verraad binnen zijn eigen gelederen huisde. Doch ten deze waren zijn gedachten verkeerd. Die zijn van een wereldling, want zo moet je Benhadad zien, altijd verkeerd. Een zijner knechten, misschien is hij wel aanwezig geweest bij de genezing van Naäman, helpt hem uit de droom. Hij vertelt hem dat er in Israël een man is, die zo ongeveer alles schijnt te weten.

Dat is Elisa. Nadat is uitgevist, waar hij zich ophoudt wordt er een zwaar heir, een groot leger naar toe gestuurd. Zij omsingelen bij nacht de stad Dothan, een zeer oude plaats, die al in Gen. 37 genoemd wordt. Zij is gelegen op een heuvel, die weer omringd wordt door bergen. Dat dit alles bij nacht gebeurde laat ons zien dat Benhadad met zijn leger in dienst was van de vorst der duisternis. Het behoort nu eenmaal bij zijn naam en zijn rijk om in de duisternis, duistere werken te verrichten.

Maar ik zie dat mijn ruimte in ons blad, al weer zijn grens gaat overschrijden en daarom haast ik mij om afscheid van jullie te gaan nemen, in de hoop D.V. de volgende keer je nog iets meer te laten horen. Het is van belang voor „Jong” en „oud”.

Jullie aller vriend Ds. H. C. v. d. Ent.

Het adres voor al Uw
GOEDE BOEKEN
lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Lingedijk 31, postbus 22, Leerdam
Telefoon 03451-4085

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 3)

**KOOP
VERANTWOORDE LANGSPEELPLATEN !**

GH/05 Meditatieplaat 1: Ds. W. Chr. Hovius en Ds. J. van Haaren; Daniël aan het hof in Babel, Het doen van een wonderlijk God *f* 14,90.
GH/06 Meditatieplaat 2: Ds. H. Rijkse en Ds. B. Haverkamp; Geeft de HEERE de hand en De brulloft te Kana *f* 14,90
GH/07 Meditatieplaat 3: Ds. W. L. Tukker en Ds. G. A. Zijdeveld; Petrus' schoonmoeder en Het gebed van Hiskia *f* 14,90
Een abonnement op de meditatie-serie: „Korenaren uit de volle oogst” kost slechts *f* 12,50
Alle platen franko thuis in 4-kleurenhoes, stereo/mono afspeelbaar te bestellen bij:
GOUDEN HARPEN N.V.
Postbus 135 LISSE - Giro 239.80.80
Telefoon (02521) - 45 43.

Wij leveren u alle
Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)
franko thuis

H.H. Kerkeraden!
Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen
BOEKHANDEL VAN LEEUWEN
Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

ALS U EEN
VIER-SPOREN RECORDER
hebt, met snelheid 4,75 of 2,375 kunt u banden met kerkdiensten huren.
Inlichtingen:
„DE OOLM-BAANK”,
Julianastraat 3,
Enter (Ov.).

VEILIG VERMAGEREN ?
VOORDELIG VERMAGEREN ?
GEEN LASTIG DIEET ?
VERMAGERINGSKRUIDEN
Geheel plantaardig en volkomen onschadelijk !
Kuur voor een maand *f* 7,50
(alle kosten inbegrepen)
**DROGISTERIJ
SIKKING**
Barveoestraat 5 - Haarlem
Tel. 023 - 31 28 82 (b.g.g. 32 46 06)
Giro 190 609

Voor bijbels, boeken en muziek
Is **LINDENBERG** uniek!
Grote voorraad-snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven
LINDENBERG'S BOEKHANDEL
Slaak 8 (postbus 4209) - Rotterdam 16
Telefoon 010-12 89 54

**DE VERENIGING VOOR CHRISTELIJK ONDERWIJS OP REFORMATORISCHE
GRONDSLAG te BARENDRECHT**

vraagt voor de per augustus 1972 aan te vangen vierklassige school voor basisonderwijs (de klassen 1 t/m 4) een
Onderwijzer(es)
voor de 2e klas (ongeveer 22 leerlingen).

- ★ men dient in het bezit te zijn van de akte met de aantekeningen J (K en R).
- ★ er zal worden gewerkt met nieuwe leermiddelen.
- ★ voor gehuwden verleent het Gemeentebestuur medewerking voor het verkrijgen van een woning.
- ★ het verplaatsingskostenbesluit is van toepassing.

Sollicitaties (met opgave van referenties) worden gaarne ingewacht bij de secretaris der vereniging, Kruisemunthof 18, Barendrecht, telefoon 01806-47 48, waar tevens alle inlichtingen kunnen worden verkregen.

M'BUMA - ZENDING

De 9e **ZENDINGS**DAG van de M'buma-zending wordt D.V. gehouden **OP MAANDAG 1 MEI** (NAT. FEESTDAG) in de **VEEMARKTHALLEN - SATREWEG - UTRECHT-OOST**
Aanvang half elf (precies).

AGENDA :

1. Voorzitter Ds. G. v. d. Breevaart, H. I. Ambacht, Opening.
2. Ds. Donald MacLean, Glasgow, Schotland.
3. Ds. C. Smits, Giessendam, Vertaling.
4. Ds. F. Mallan, Gouda - Vlaardingen.
5. PAUZE. (Stands Boeken en Zendingskransen).
6. Ds. S. de Jong, Ouddorp.
7. Ds. C. Smits, Giessendam - Hardinxveld (mededelingen over Zendingsreis naar M'buma-Rhodesia).
8. Ds. J. van Prooijen, Stavenisse, Slotwoord.

De Hallen Satreweg zijn in Utrecht te bereiken per auto Utrecht Oost (richting Hilversum) en van het Station met extra Bussen, in 10 minuten, van het busperron C. Enkele rit *f* 0,60. Vierrittenkaart *f* 1,80.
Zowel bij aankomst als bij terugkeer thans onder leiding van leden van de regelingscommissie.
Het voornemen is om busreizen te organiseren uit verschillende plaatsen in ons land. Onder meer uit Urk - Staphorst - Oldebroek e.o. - Kampen - Friesland - Goeree-Overflakkee - Zeeland - Zeeuw-Vlaanderen - Putterhoek - Oud-Beijerland - Opheusden - Rotterdam - Schouwen-Duiveland.
Organisatoren s.v.p. vóór 10 april Uw adres bij drukkerij Mouthaan H. I. Ambacht en later in het Ref. Dagblad.
Vraag toezending van het — kortgeleden in omvang verdubbelde — M'buma-maandblad aan het secretariaat M'bumazending, Ruitersweg 11, Hilversum, tel. 02150 - 1 17 47.

DORDRECHT

Het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag vraagt per 1 augustus i.v.m. benoeming van één der leerkrachten tot Hoofd, voor de Ds. Joh. Bogermanschool voor Basisonderwijs, Steltenstraat 1, telefoon 01850-41791

**EEN VOLLEDIG BEVOEGD
ONDERWIJZER**

die tevens de functie van waarnemend Hoofd kan vervullen

Inlichtingen en/of sollicitaties aan het H.d.S. dhr. J. Mol, Iepenlaan 124, Dubbeldam, telefoon 01850-61873